

Załącznik nr 3

Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletniego

LISTA A – Informacja od dziecka lub bezpośredniego świadka przemocy

Lp.	Opis	Uwagi / Opis sytuacji
A.1	Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem itp.	
A.2	Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami.	
A.3	Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka (przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju), pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.	
A.4	Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka (dotyk, zmuszanie do kontaktu seksualnego, prezentowanie pornografii itp.).	
A.5	Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (patrz A.10 i A.11).	
A.6	Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą.	
A.7	Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na przemoc w rodzinie.	
A.8	Dziecko jest świadkiem przemocy wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby zamieszkałej w domu.	

LISTA A cd. – Obserwacja pracownika placówki

Lp.	Opis	Uwagi / Opis sytuacji
-----	------	-----------------------

A.9	Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki.	
A.10	Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej (siniaki, zadrapania, oparzenia, obrzęki, rany w różnych stadiach gojenia itp.).	
A.11	Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania (brak higieny, nieadekwatny ubiór, opóźnienia rozwojowe bez potrzebnej pomocy medycznej lub terapeutycznej).	

LISTA B – Obserwacja pracownika placówki dotycząca dziecka i rodziców

Lp.	Opis	Uwagi / Opis sytuacji
B.1	Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc w relacjach rówieśniczych lub zabawie; identyfikuje się z rolą ofiary lub sprawcy.	
B.2	Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji (lęk, izolacja, autoagresja, agresja itp.).	
B.3	Zachowania autodestrukcyjne (bicie się, nacinanie skóry) lub ryzykowne (ucieczki z domu, używanie substancji, ryzykowne kontakty).	
B.4	Dziecko boi się powrotu do domu lub reaguje lękiem na kontakt z rodzicem.	
B.5	Dziecko często opuszcza zajęcia, szczególnie po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych placówki.	
B.6	Postawa i zachowanie rodziców zagrażają dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.	
B.7	Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu wsparcia dziecku.	
B.8	Dziecko rozdzielone z rodzicami (emigracja lub inna sytuacja losowa) – pozostaje bez opieki osoby dorosłej.	

B.9	Rodzic na terenie placówki jest pod wpływem środków zmieniających świadomość (alkohol, narkotyki itp.).	
B.10	Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.	

LISTA C – Informacje środowiskowe i rodzinne

Lp.	Opis	Uwagi / Opis sytuacji
C.1	Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.	
C.2	Wcześniejsze lub obecne podejrzenie przemocy wobec dziecka lub w rodzinie.	
C.3	Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość (alkohol, narkotyki, leki).	
C.4	Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne lub choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.	
C.5	Rozwód, separacja, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.	
C.6	Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych/edukacyjnych z problemami emocjonalnymi, społecznymi, zaburzeniami rozwojowymi lub niepełnosprawnością.	
C.7	Niskie kompetencje wychowawcze, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.	
C.8	Matka lub ojciec mieli poniżej 18 lat w chwili narodzin dziecka.	
C.9	Ubóstwo i wynikające z niego problemy rodziny.	

Źródło: Kwestionariusze oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie oraz algorytmy postępowania dla oświaty – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”